

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

**Directoraat-Generaal
Migratie**

Directie Migratiebeleid
Toezicht, Regulier en
Nationaliteit

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Leges, stroomlijnen legeshuis reguliere verblijfsdoelen en
jaarlijkse indexering

Datum

25 oktober 2022

Ons kenmerk

4277308

1. Aanleiding

Via deze nota wordt u gevraagd in te stemmen met het informeren van de Tweede Kamer over het stroomlijnen van de legestarieven voor reguliere verblijfsvergunningen, de jaarlijkse indexering van deze tarieven en over het opnemen van de groep minderjarigen die een verblijfsvergunning op humanitaire niet-tijdelijke gronden krijgt wegens gezagsbeëindiging. U heeft eerder per nota ingestemd met het stroomlijnen van de legestarieven.

Stroomlijnen legestarieven

Mede als gevolg van de motie Jetten/Ploumen kijkt de IND kritisch naar haar eigen processen en of deze ongewenst of onnodig hardvochtig uitpakken. Het legeshuis is daar onderdeel van. Er is in de loop der jaren een lappendeken aan legestarieven ontstaan. Dit is onduidelijk voor de vreemdeling en niet efficiënt voor de uitvoering

De vreemdeling betaalt leges als hij een regulier verblijf aanvraagt (arbeid, studie, gezinshereniging en humanitaire verblijfsdoelen). Het gaat niet om aanvragen om verblijfsvergunningen asiel en dit heeft dus geen invloed op de hoogte van de asielinstroom. Per 1 januari 2019 is een aantal legestarieven verlaagd voor reguliere verblijfsvergunningen die worden afgegeven uit hoofde van EU-Richtlijnen legale migratie.¹ De tarieven volgend uit EU recht zijn toen gekoppeld aan het tarief van de nationale identiteitskaart.² Dit betrof de leges voor familie en gezin, studie, wetenschappelijk onderzoek, arbeid en kennismigratie. De leges voor de reguliere nationale verblijfsdoelen zijn toen gelijk gebleven.

Jaarlijkse indexering

Jaarlijks worden de bedragen voor de leges geïndexeerd.

Overig

De IND hanteert sinds 2019 een €0,- tarief voor de groep minderjarigen die een verblijfsvergunning op humanitaire niet-tijdelijke gronden krijgt wegens gezagsbeëindiging. Deze minderjarigen worden geplaatst in een pleeggezin.

¹ Bij brief van 20-12-2018 is de Tweede Kamer (TK 2018/19, 30 573 nr. 169) geïnformeerd over deze aanpassing.

² De Europese rechter had vastgesteld dat de legeshoogte voor verblijfsvergunningen in verhouding moet staan tot wat de eigen burger gerekend wordt voor een ID-kaart.

Vanwege de kleine aantallen is dit echter nooit in het Voorschrift Vreemdelingen 2000 opgenomen. Het verzoek is om dit nu in de regelgeving op te nemen.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Toezicht, Regulier en
Nationaliteit

2. Geadviseerd besluit

Het advies is om:

1. akkoord te geven op het verzenden van de Kamerbrief met de eerder akkoord bevonden legestarieven voor reguliere verblijfsdoelen.
2. akkoord te geven op de jaarlijkse indexering van de legestarieven en het informeren van de Kamer hierover.
3. akkoord te geven op het opnemen van de groep minderjarigen die een verblijfsvergunning op humanitaire niet-tijdelijke gronden krijgt wegens gezagsbeëindiging.

Datum
25 oktober 2022

Ons kenmerk
4277308

3. Kernpunten

1. Stroomlijnen legeshuis

Het advies is om de lappendeken aan tarieven te stroomlijnen.

- Dit doet recht aan de menselijke maat: een verlaging van de hoogte van de legestarieven draagt bij aan een minder hardvochtige (uitvoerings)praktijk.
- Een gestroomlijnd legeshuis is efficiënter voor de uitvoering.
- Tenslotte, is het redelijk om het principe van evenredigheid, ook toe te passen op de legesbedragen voor deze verblijfsdoelen. Per 1 januari 2019 zijn een aantal legestarieven door dit evenredigheidsprincipe gedaald. Daarmee ontstonden verschillen met vergelijkbare nationale verblijfsdoelen. Deze verschillen zijn niet goed uit te leggen. Dit heeft als gevolg dat vreemdelingen in bezwaar gaan omdat vergelijkbare verblijfsdoelen goedkoper zijn of omdat zij de hogere tarieven niet kunnen opbrengen. Bijvoorbeeld, de overstap naar een bestendig verblijfsrecht kan een sprong van €0,- naar €1109,- betekenen. Bij familie- en gezinsleden houdt de overstap naar een verblijfsvergunning niet tijdelijk humanitair in dat men van €207,- naar €1109,- gaat.

2. Jaarlijkse indexering

Zoals elk jaar worden alle legestarieven met ingang van 1 januari 2023 geïndexeerd. Deze leges zijn geïndexeerd op basis van het indexcijfer van de Caolonen zoals berekend door het Centraal Bureau voor de Statistiek (2,7%) en op basis van de wijziging van het Besluit paspoortgelden in verband met de aanpassing van de tarieven vanwege de jaarlijkse indexering per 1 januari 2023.

3. Opnemen gezagsbeëindiging

Op 1 oktober 2019 is het beleidskader voor minderjarige vreemdelingen met een kinderbeschermingsmaatregel in werking getreden. Gebleken is dat voor een kleine groep minderjarigen de leges nog niet goed geregeld zijn in de regelgeving. De IND hanteert sinds 2019 een €0,- tarief voor de groep minderjarigen die een verblijfsvergunning op humanitaire niet-tijdelijke gronden krijgt wegens gezagsbeëindiging. Deze minderjarigen worden geplaatst in een pleeggezin. Vanwege de kleine aantallen³ is dit echter nooit in het Voorschrift Vreemdelingen 2000 opgenomen. Het verzoek is om dit nu in de regelgeving op te nemen.

³ Het betreft 27 verleningen in drie jaar.

4. Toelichting

1. Stroomlijnen legeshuis

Een aantal legestartieven wordt nu ook gekoppeld aan het tarief van de ID-kaart volgens de systematiek die ook voor andere reguliere verblijfsvergunning geldt, namelijk 3x of 5x het tarief van de ID-kaart. Het gaat om de groepen hieronder vermeld:

1. Het tarief voor de verblijfsvergunning niet-tijdelijk humanitair wordt €210,-. Afhankelijk van de beperking betaalt men nu €1109,-, €410,-, of €210,- voor deze verblijfsvergunning. Deze categorie betreft verschillende groepen, namelijk: *voortgezet verblijf ná een tijdelijk verblijf wedertoelating* (o.a. oud-Nederlanders), *buitenschuld, medisch na art. 64 Vw, Afghaanse verwesterde minderjarigen, 8 EVRM privéleven en slachtoffers en getuige aangevers mensenhandel*.

Dit zijn groepen die elk jaar hun tijdelijke verblijfsvergunning kosteloos verlengen maar waarvan het de verwachting is dat zij hun rechtmatige verblijf zullen voortzetten in Nederland en daarom hun tijdelijke verblijfsvergunning humanitair omzetten in een niet-tijdelijke verblijfsvergunning humanitair. *Bijvoorbeeld: in plaats van 3 keer een verblijfsvergunning verlenen van 1 jaar (die gratis is), vragen ze een vervolg verblijfsvergunning aan met een duur van 3 jaar. Dus dat reduceert het totaal aantal aanvragen, maar kan mogelijk een toename op deze specifieke titel betekenen.* Ook gaat het om vergunninghouders familie- en gezin die doorstromen naar een verblijfsvergunning niet-tijdelijk humanitair. Het grootste deel hiervan zijn minderjarigen.

2. Het huidige tarief voor arbeid als zelfstandige (€1446,-) wordt gelijkgetrokken met het tarief van innovatieve starter €350,-.

3. Er bestaan momenteel nog verschillende tarieven voor verschillende vormen van gezinshereniging. Voorgesteld wordt om op termijn alle tarieven gezinshereniging gelijk te trekken aan €210,-. Dit voorstel hangt samen met een verkenning om eventueel te komen tot een meer efficiënte wijze van beslissen ten aanzien van aanvragen voor verblijfsvergunningen in de categorie familie en gezin, waarover u de Kamer⁴ al eerder heeft geïnformeerd. Deze wijziging kan mogelijk een dempend effect hebben op de verwachte financiële derving.

4.1 Politieke context

Er zijn geen politieke of bestuurlijke risico's. Het betreft expliciet niet de asielinstroom en de hoogte van de leges creëert geen aanzuigende werking. De huidige praktijk is niet efficiënt voor de uitvoering en onduidelijk voor de vreemdeling.

4.2 Financiële overwegingen

De financiële gevolgen van deze wijziging zijn beperkt en passen binnen het budget van de IND. Als het aantal aanvragen gelijk blijft t.o.v. voorgaande jaren, gaat het om ongeveer € 1,3 mln. Daarbij levert gelijkschakeling van de tarieven

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Toezicht, Regulier en
Nationaliteit

Datum
25 oktober 2022

Ons kenmerk
4277308

⁴ Kamerstuk 2021-2022, 29 362, nr. 306

ook efficiencybesparingen op, deze zijn echter lastig te kwantificeren. Tenslotte zal het aantal bezwaarzaken tegen de ongelijke tarieven afnemen. Indien aanvullende middelen nodig zijn, wordt hiervoor dekking gezocht binnen de departementale begroting.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Toezicht, Regulier en
Nationaliteit

verblijfsdoel	productsoort	aantal aanvragen gem	Huidig legestartief	huidige legesinkomsten	verlaagd tarief	verlaagde legesinkomsten	Derving / Extra inkomsten:
voortgezet verblijf	VVR 1a: wijziging beperking	81	€ 1.109	€ 89.829	€ 207	€ 16.767	-€ 73.062
humanitair tijdelijk	MVV TEV, VVR zonder MVV	64	€ 1.109	€ 70.976	€ 207	€ 13.248	-€ 57.728
regulier tijdelijk	MVV TEV	568	€ 1.446	€ 821.328	€ 349	€ 198.232	-€ 623.096
humanitair tijdelijk	VVR Gender	333	€ 410	€ 136.530	€ 207	€ 68.931	-€ 67.599
regulier onbepaalde duur	VVR EU	0	€ 69	€ 0	€ 207	€ 0	€ 0
humanitair niet tijdelijk	VVR zonder MVV, VVR 1a: wijziging beperking	0	€ 0	€ 0	€ 207	€ 0	€ 0
voortgezet verblijf	VVR 1a: wijziging beperking	551	€ 1.109	€ 611.059	€ 207	€ 114.057	-€ 497.002
			€	1.729.722,00	€	411.235,00	€ -1.318.487,00

Datum
25 oktober 2022

Ons kenmerk
4277308

4.3 Juridische overwegingen

Indien u instemt met het voorstel over het stroomlijnen, kan het zijn dat na invoering van de gestroomlijnde tarieven, vreemdelingen die eerder hogere leges hebben betaald met terugwerkende kracht in aanmerking willen komen voor de verlaagde tarieven. Aangezien de IND vrijwillig een aantal tarieven verlaagt, wat gunstig is voor de aanvrager, hoeft er geen compensatie plaats te vinden bij vreemdelingen die eerder een hoger tarief hebben betaald.

4.4 Krachtenveld

Immigratie- en Naturalisatiedienst, Ministerie van Justitie, Ministerie van Financiën.

4.5 Strategie

n.v.t.

4.6 Uitvoering

n.v.t.

4.7 Implementatie

De bedragen dienen aangepast te worden in de IND systemen en wordt verwerkt in de regelgeving (het Voorschrift Vreemdelingen 2000 en de Regeling toelating en uitzetting BES).

4.8 Communicatie

Indien u instemt met dit voorstel zullen de nieuwe bedragen via een brief aan de Tweede Kamer en de website van de IND worden gecommuniceerd. Er zal ongeveer een maand vooraf gecommuniceerd worden dat de tarieven verlaagd worden, zodat vreemdelingen alsmede de advocatuur en belangenorganisaties tijdig op de hoogte zijn.

4.9 Ontwikkelingen hiervoor

Per 1 januari 2019 is een aantal legestartieven omlaag gebracht voor reguliere verblijfsvergunningen die worden afgegeven uit hoofde van EU-Richtlijnen legale migratie.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

n.v.t.